

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk:

2024-014451

Datum B&W-vergadering:

12 maart 2024

Onderwerp:

Aanpak actualisatie Omgevingsvisie

Kennis nemen van:

Aanpak actualisatie Omgevingsvisie

Status advies:

Openbaar

Argument: (indien niet openbaar)

Niet aan de orde.

Portefeuillehouder:

Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Betrokkenen bij voorstel extern:

Niet aan de orde.

Betrokkenen bij voorstel intern:

Projectgroep en kerngroep Omgevingsvisie

Bijlagen:

Geen bijlagen aanwezig.

INLEIDING

Tijdens het rondetafelgesprek op 6 februari 2024 bespraken wij met u het proces van actualisatie Omgevingsvisie. We gaven aan de huidige onderzoeksfase te verlengen om bij diverse thema's toevoegingen en nuances te doen. Hiermee verbeteren we de wijze waarop we - conform [opdracht¹](#) - toewerken naar een hernieuwde Omgevingsvisie, conform het gestelde doel.

Doel¹: Een visie die volledig voldoet aan de Omgevingswet, huidige ambities actualiseert én realisatie daarvan stimuleert. Noodzakelijk, omdat zowel de schaarse ruimte als de beperkt aanwezige randvoorwaardelijke condities leiden tot noodzakelijke keuzes: niet alles kan, niet alle ambities zijn tegelijkertijd reëel.

Deze memo beschrijft welke toevoegingen en nuances toegepast worden in het proces. De onderstaande drie paragrafen bevatten een toelichting hierop, onderverdeeld naar de thema's participatie, abstractieniveau en verbinding met mede-overheden.

1. REALISME IN PARTICIPATIE

Iedereen die in Overbetuwe woont, werkt of er vaak komt, kon in november en december 2023 een online enquête invullen over thema's die geagendeerd waren in de Omgevingsagenda. Maar liefst 3.000 mensen vulden de vragenlijst in. Dit is een bovengemiddeld hoge respons. Om deze input van betrokkenen goed te kunnen duiden, nemen we meer tijd voor het gesprek over de 'rode draad'; eerst met specifieke stakeholders, daarna generiek. De [participatiestrategie](#) beschrijft het niveau en de aanpak van participatie. Om (nog) meer te werken aan realistische verwachtingen, besteden we binnen de strategie aanvullend aandacht aan:

- De beoogde consequenties en effecten van te maken keuzes. Waar mogelijk maken we inzichtelijk wat keuzes kunnen betekenen voor collectief of toekomst ('algemeen belang'). Dit is op hoofdlijnen, omdat het strategische karakter het niet mogelijk maakt zodanig te concretiseren dat effecten voor individuen duidelijk zijn. Dit voorbehoud maken we in de gesprekken om zodoende bij te dragen aan realistische verwachtingen.
- De rol die een gemeente wel of niet in kan nemen ('cirkel van invloed') en de inzet die gedaan kan worden door partijen met een belang in Overbetuwe. De gemeente zal in ieder geval het 'algemeen belang' inbrengen. Ook hierbij is ontbreken van inzicht in de effecten voor het individu een aandachtspunt en zal noodzakelijke inzet van partners als voorbehoud een plek krijgen in de gesprekken.

2. SAMENHANG EN SCHERPTE

De wettelijk voorgeschreven integrerende functie van een Omgevingsvisie betekent dat meerdere sectorale thema's op strategisch niveau worden samengebracht tot één integrale visie op de fysieke leefomgeving. Hierdoor ontstaat op strategisch niveau een scherpe richting die kansen biedt voor samenhang naar uitgewerkte doelen die 'landen' in tactisch beleid en programma's. Deze geeft een heldere richting én biedt op strategisch niveau kaders voor een integrale afweging tussen sectoren en/of gebieden. De visie is hiermee een leidraad voor het handelen in de gemeente; dit noemen we 'zelfbinding'.

Tegelijkertijd is de visie een handelingsperspectief voor externe partners. Vandaar dat de visie ook een inspirerende 'stip op de horizon' zal geven. Als duiding van waar we ruimte geven voor initiatief en samenwerking: de balans tussen faciliteren van het goede én remmen van het ongewenste. Deze externe werking is dus een 'plus' op het wettelijk voorgeschreven minimum van 'zelfbinding'.

Op basis van de [Omgevingsagenda](#), brengen we per deelgebied (in samenhang) in beeld welke waarden en kwaliteiten van belang zijn én welke ambities en doelen daar kansrijk, kansloos of kansarm zijn. Als eerste met leidende principes in het Koersdocument, net zoals de Kadernota op hoofdlijnen richtinggevend is voor financiën.

3. VERBINDING MET REGIO, PROVINCIE EN RIJK

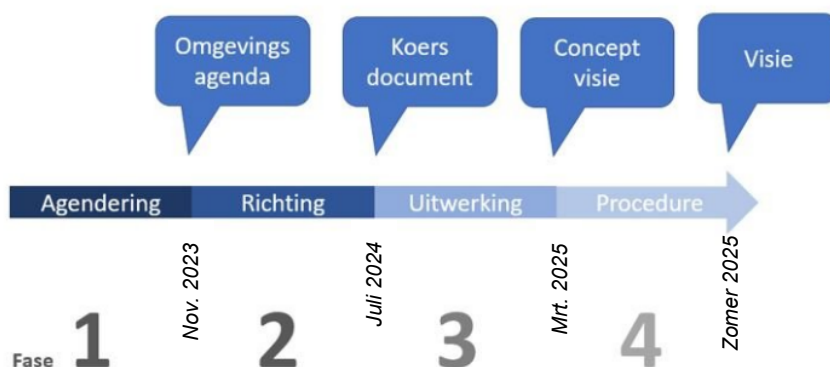
- Principes uit de huidige Omgevingsvisie zijn geïntegreerd in Verstedelijkingsstrategie, inclusief verbreding naar Regioarrangement en Ontwikkelperspectief Novex. Samen met Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, provincie en Rijk werken we samen aan het uitwerken van deze ambities. Denk bijvoorbeeld aan de randvoorwaarden voor groei; acties en maatregelen op het gebied van bijvoorbeeld mobiliteit en landschap. Wij verwachten u medio 2024 hierin inzicht kunnen geven met het Gebiedsprogramma Middengebied én de Ontwikkelagenda voor het Novex-gebied Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. Beide zullen periodiek geactualiseerd worden. Zie ook het schema in bijlage A.

¹ Verwijzing naar, overgenomen uit de 'Opdracht actualisatie Omgevingsvisie Overbetuwe 2040' (13/12/2022).

- De periodieke actualisatie van Gebiedsprogramma en Novex Ontwikkelagenda maakt dat nieuwe of aangescherpte ambities uit herijking van de Omgevingsvisie daarin kunnen 'landen'. Dit vraagt vaak regionale afstemming, bijvoorbeeld bij wonen of economie. Actualisatie van Regionaal Programma Werklocaties en Woondeal moet in het 1^e kwartaal van 2025 afgerond zijn. Meer tijd nemen voor het proces van actualisatie Omgevingsvisie biedt ruimte om bij dergelijke processen beter keuzes te maken en/of richting mee te geven.
- Waar relevant maken we natuurlijk ook de verbinding met andere regionale samenwerkingsverbanden. Denk bijvoorbeeld aan de Regionale Adaptatie Strategie.

PLANNING

Als we de toevoegingen en nuances conform de voorgaande drie paragrafen toepassen op de aanpak bij actualisatie van de Omgevingsvisie, ontstaat de volgende planning.

TEN SLOTTE

Om de werking van de Omgevingsvisie te versterken wordt ook verkend welke organisatorische verbeteringen mogelijk zijn om eraan bij te dragen dat de visie de plannen en inzet van de gemeente stuurt, verklaart en verbindt. Zodat de visie ook naar elk niveau te vertalen is. De eerste stap hierin is die naar programma's en tactisch beleid. Deze organisatorische aanpak zal ook bij moeten dragen aan een samenhangende doch realistische benadering: niet alles kan, niet alle ambities zijn tegelijkertijd reëel.

Behandelend adviseur voor technische vragen: Stefan Tempelman,
tel.: 14 0481, e-mail: info@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

Bijlage A: Verbinding regionale processen

